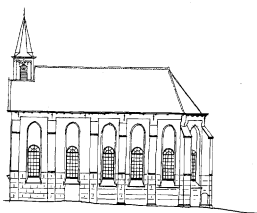

Protestantse gemeente Cothen Beleidsplan 2022-2027

Cothen is een dorp aan de Kromme Rijn in de provincie Utrecht. Het vormt sinds 1996 samen met Langbroek en Wijk bij Duurstede de gemeente Wijk bij Duurstede. Het wordt gemarkeerd door twee kerken, een kasteel en een molen. Eén kerk behoort toe aan de Protestantse Gemeente, de andere aan de Rooms Katholieke Parochie. In de gemeente zijn veel agrarische bedrijven en bedrijven die met “de bouw” te maken hebben, gevestigd. Cothen kent een kleine middenstand. Het dorp groeit nog steeds door nieuwbouw. In het dorpsleven neemt sport een belangrijke plaats in, met grote eigen gebouwde accommodaties. Er is een katholieke en een openbare basisschool. Het aantal inwoners van Cothen is circa 3300. In de Protestantse gemeente staan 321 leden ingeschreven, met daarnaast nog 54 meegeregistreerden/vrienden.

Wie zijn wij

In het van oudsher katholieke dorp Cothen neemt onze kleine gemeente vanaf het begin (rond 1600) met nu ruim 300 protestanten een belangrijke plaats in. Het prachtige oude kerkgebouw en de aangrenzende pastorie en kerkhuisjes op en rond De Brink staan symbool voor wat de gemeente voor de gehele Cothense gemeenschap wil zijn: een plek van inspiratie, ontmoeting en rust. Een groep actieve mensen draagt zorg voor het geheel, daarin bijgestaan door een parttime predikant.

Onze gemeente is in het dorp een oefenplaats van geloven. Een plek waar omgezien wordt naar elkaar, waar verhalen verteld worden over God, waar gesproken wordt over het leven, waar gevierd wordt, gezongen en gebeden. Het mysterie van Gods aanwezigheid is het middelpunt (we draaien niet om onze eigen as). We zijn een minderheid in ons dorp, maar hebben wel iets te bieden. Elke zondag horen we ‘Jezus zegt: ik ben het licht voor de wereld, licht dat leven geeft’. Er is de binnenkring van de betrokkenen die binnen de muren komen en de buitenkring van degenen die rand- of niet-kerkelijk zijn. En dan zijn er nog degenen die formeel niet bij de kerk horen, waarvan sommigen wel af en toe aanhaken. Deze gemeente wil kerk-voor-het-dorp zijn, en zo Gods liefde uitstralen. De predikantsplaats is tot 2023 met een aanstelling van 0,35 fte. De gemeente beschikt onder ander over een sfeervol kerkgebouw, een prachtige pastorie, een eigen begraafplaats en ontmoetings- en vergaderruimte.

Grote lijnen, hoe staan we ervoor?

Het kerkbezoek loopt langzaam terug. Bijzondere diensten worden beter bezocht, ‘gewone’ diensten kennen teruglopend (vergrijzend) bezoek. De gemiddelde leeftijd van de gemeente loopt op. Er is een betrokken kern van gemeenteleden die zich inzetten. Het wordt moeilijker mensen te vinden die bestuurlijk, leiding gevend actief willen zijn, en een ambt op zich willen nemen. De kerkenraad wil niet gefixeerd raken op het bestaan van vacatures, maar flexibel en creatief omgaan met het vervullen van taken die belangrijk gevonden worden. Het waarderen van wat vrijwilligers doen is heel belangrijk.

Er wordt steeds nagedacht over de plek van de kerk in het dorp, over haar opdracht en over de kern van haar boodschap. Het is onze opdracht om relevant en realistisch te zijn. Daarbij willen we concreet invulling geven aan samenwerking met andere gemeenten.

We leven van de overtuiging dat het evangelie relevant is. En het is onze opdracht om realistisch te zijn, omdat de kerk onder druk staat en de organisatie kwetsbaar is in onze tijd en samenleving.

Er worden activiteiten ontplooid op de grens van kerk en samenleving. Voorbeelden hiervan zijn de kerstlichtjeswandeling, de muur van verbondenheid, de huis aan huis kaartenactie in coronatijd etc. De gemeente wil er zijn voor wie tot de betrokken kern behoort, maar ook voor wie meer op afstand staat en toch inspiratie zoekt.

De protestantse gemeente Cothen heeft een website (www.protestantsekerkcothen.nl) en is te vinden op Facebook; ook van andere media (kerkblad, live stream, lokale kranten) wordt actief gebruik gemaakt om zichtbaar te zijn.

Er wordt sinds jaar en dag van harte samengewerkt met de RK geloofsgemeenschap in Cothen. Bij diverse activiteiten wordt samengewerkt met andere kerken en instanties in Wijk bij Duurstede, bijv. de burgerlijke gemeente, het beraad van kerken en Stichting Binding. Ook is er samenwerking bij het organiseren van een openlucht Pinksterviering, het bieden van pastoraat bij crisis en zijn er contacten met de basisscholen.

Onze droom

Bij het schrijven van dit beleidsplan hebben we ons laten inspireren door onze droom: de kerk als plek om elkaar te ontmoeten, het geloof te beleven en verhalen, vreugde en verdriet te delen, te bezinnen op (hedendaagse) thema's voor jong en oud. Een centrale en open plek ook in en voor het dorp, voor bezinning en activiteiten (passend bij deze 'snelle' wereld), waar jonge gezinnen naar toe komen en waaraan gemeenteleden enthousiast bijdragen. Een gemeente met een eigen (gedeelde) predikant met zijn/haar gezin wonend in onze pastorie.

Vieringen

De kerkdienst is voor veel mensen het centrum van onze gemeente. Daar ontmoet je elkaar. We vieren op een toegankelijke manier, als een gastvrije en warme gemeenschap rond thema's van hier en nu. Daarbij maken we gebruik van diverse media, het vertonen van afbeeldingen of filmpjes en muziek via het LCD-scherm of bluetooth-verbinding. Sinds 2020 zijn alle diensten ook te volgen via de live stream.

Er zijn gewone vieringen en bijzondere diensten (avondmaal, dopen, Stille Week, dankdag, zangdienst, oecumenische viering, openluchtdienst, ZWO dienst etc.). We zoeken naar een goede balans tussen vernieuwend en vertrouwd, met als doel dat de vieringen op verschillende manieren aansluiten bij taal en beleving van nu. Een diversiteit aan muziekstijlen past bij deze gemeente, verbonden met een open blik voor iedere generatie. Daarbij puttend uit Nieuwe Liedboek en met dankbaar gebruik van de piano naast het orgel.

Het muziekberaad denkt mee over praktische zaken en keuzes rond de liturgie. Er is minimaal één ambtsdrager in een kerkdienst; naast de diaken is er een ouderling of gastheer/vrouw. Collecteren gebeurt door collectanten of andere vrijwilligers. De schriftlezingen worden gelezen uit de Nieuwe Bijbelvertaling (NBV21) door een lector.

Generaties

In alle generaties onder de 60 zien we een afnemende betrokkenheid bij activiteiten van de kerk (zie bijlage gemeenteopbouw 2022).

We proberen met ouders contact te houden over de vraag: wat is belangrijk om te delen in je gezin, op het gebied van geloven en vertrouwen? Voor bijzondere diensten worden jongeren en kinderen actief benaderd en betrokken.

We willen ook met de jongere generaties (30 plus) in gesprek over welke thema's hen aanspreken, wat hen motiveert tot kerkbezoek (tijdstip, invulling, muziek etc.) of elkaar voor willen ontmoeten. Hierbij kan aansluiting gezocht worden bij levensvragen rond opvoeding, omgaan met de aarde, onze plaats in de samenleving en bijdragen aan de (kerkelijke) gemeenschap. Een belangrijke opdracht hierbij is activiteiten niet alleen vóór, maar vooral dóór de jongere generaties zelf te laten initiëren.

Pastoraat

Cothen is als dorp een overzichtelijk netwerk waar meeleven met elkaar een grote rol speelt. Mensen kennen elkaar veelal, en zorgen ook voor elkaar. Vanuit het evangelie voelen we ons als gemeente in het bijzonder geroepen tot 'omzien naar elkaar', ook naar wie niet tot de gemeente, of tot onze vrienden- kennissen- of familiekring behoort. Kerkenraadsleden, pastorale bezoekers en predikant gaan voor in het omzien naar elkaar vanuit de protestantse gemeente Cothen. Dat krijgt de vorm van bezoeken via de achterdeur, een kaartje in de bus, contact via Facebook of email.

Het pastoraal beraad coördineert bezoekwerk. Omzien naar elkaar krijgt ook vorm tijdens activiteiten zoals de 55 plus groep, bijbelstudiegroep en zanggroep.

De gemeente wil verder blijven groeien in openheid en betrokkenheid naar elkaar en in verbondenheid met het dorp. De deur staat open en wat er leeft in het dorp komt aan bod in de kerkdiensten en tijdens andere activiteiten. Het besef is gegroeid dat het meeleven met elkaar niet ophoudt bij de grenzen van de kerk. Pastorale zorg kan zich uitstrekken tot niet kerkelijke dorpsgenoten in een crisis situatie. Onder andere in samenwerking met Verbonden Buurt van Stichting Binding wordt omgezien naar eenzame bewoners. Op bepaalde momenten in het jaar zoeken we actief mensen op met een bloemetje of een kaartje— bijvoorbeeld jongeren rond de examenuitslag, mensen met rouw rond het moment van gedenken begin november, zieken rond nationale ziekendag.

Leren

Hoe jong of hoe oud ook, een mens is nooit uitgeleerd als het gaat om het leven vanuit vertrouwen in God. Dat doen we oa in en na de kerkdiensten, inhoudelijke gesprekken tijdens vergaderingen en de 55 plus groep eens in de maand. Verder willen we ook inzetten op bijeenkomsten en (sociale) activiteiten voor ouders en jongeren - het zijn plekken en momenten waar mensen leren van elkaar, over de Bijbel en over wat het inhoudt om dagelijks te geloven.

Diaconie en Zending, Werelddiaconaat en Ontwikkelingssamenwerking (ZWO)

Geloven en doen horen als een twee-eenheid bij elkaar. Deels doen we dat gewoon zelf, in ons dagelijks leven. Deels geeft diaconie en ZWO commissie daar richting en leiding aan. Hoe geven we vorm aan wat ons kenmerkt: het uitdragen van Gods liefde en gastvrijheid? We willen graag dienstbaar zijn in ons dorp en beschikbaar voor wie ons nodig heeft, ongeacht kerkelijke gezindte of betrokkenheid. We willen graag te vinden zijn voor wie eenzaam is en zoekt naar hulp of naar een plek waar aandacht is.

Als kerkelijke gemeente zijn we bereid om samen met het Beraad van Kerken en de gemeente Wijk bij Duurstede te overleggen om te zien waar er nood is.

De ZWO zie zorgt dat een project (meestal via Kerkinactie) wordt ondersteund. Dit project wordt onder de aandacht van de gemeente gebracht via de actie 'jaarlijkse zendingsbalans' en in een of meerdere kerkdiensten. Daarnaast wordt de gemeente actief betrokken bij het kiezen van een nieuw project. Inhoudelijk wordt aansluiting gezocht bij de thema's van de Zeven werken van Barmhartigheid. Jaarlijks wordt ook de Amnestygroep in een dienst uitgenodigd.

Kerk-naar- buiten en communicatie

We zijn dienstbaar aan wat er gebeurt in het dorp en stellen ons gastvrij op. We nemen - in samenwerking met het Beraad van Kerken- zo mogelijk deel aan evenementen, bieden ruimte voor activiteiten in ons gebouw, zetten ons pastoraal in en laten zien dat er de kerk op allerlei manieren een plek is waar je terecht kunt met levensvragen, ook buiten de zondagsdienst. Jaarlijks reikt onze gemeente uit naar het dorp met een fruitmandje, kaart, presentje of poster, vaak ook in samenwerking met de Rooms-katholieke Kerk.

Het draait in onze communicatie om het uitdragen van Gods liefde en gastvrijheid zoals we die leren kennen in de verhalen over Jezus. We gaan er daarbij vanuit dat er behoefte bestaat aan informatie en inspiratie op het gebied van geloven, ook onder rand- en buitenkerkelijken. Voor zover mogelijk zullen we dat in oecumenisch verband doen. We richten ons op alle inwoners van Cothen en daarbinnen specifieke doelgroepen, afhankelijk van onderwerp.

We maken gebruik van interne communicatie middelen om betrokkenen te informeren, zoals het begin 2022 gerestylede kerkblad. We zijn online vindbaar via onze in 2021 vernieuwde website, facebook, live stream, gemeentegids, en via andere media als de krant.

Mensen die ingeschreven staan worden regelmatig benaderd. Ze krijgen een bloemetje, een groet bij hun verjaardag, ze worden gevraagd om financieel bij te dragen, ze worden uitgenodigd voor activiteiten.

Beheer gebouwen & financiën

Onze gemeente heeft een goed onderhouden kerkgebouw, pastorie en kerkhuisjes die worden verhuurd. Het kerkgebouw is (sinds 2013) een trouwlocatie van de gemeente Wijk bij Duurstede. Het gebouw wordt ook verhuurd voor afscheidsplechtigheden, concerten of lezingen. Ook genereren de volkstuintjes, de begraafplaats en verhuur van de kerk een structurele stroom van inkomsten. De reglementen, procedures en tariefstelling dienaangaande zijn op orde gebracht. Er komt een meerjaren groot onderhoudsplan en de administratieve systemen worden op orde gebracht.

De financiële positie is redelijk gezond. Belangrijk is dat de vrijwillige bijdrage tenminste op peil blijft. Daarnaast is er een stabiele inkomstenstroom vanuit verhuur en zijn er legaten en subsidies (Rijksdienst Cultureel Erfgoed, Monumentenzorg) die groot onderhoud mogelijk maken.

De komende jaren zetten we in op het verhogen van de vrijwillige bijdragen en de huurinkomsten via kerkgebouw, huisjes, tuintjes en begraafplaatsen. Aan de uitgavenkant zijn geen grote besparingen te verwachten.

De toekomst

De kerkenraad heeft ten behoeve van het schetsen van toekomstscenario's (met meedenken van de gemeente) de kansen en bedreigingen en sterke en zwakke punten in kaart gebracht.

Kansen ++	Bedreigingen -/-
<ul style="list-style-type: none">○ Regionale samenwerking WbD/Overlangbroek○ Interesse voor zingeving/religie○ Dorpskerk als centrum van 'bezinning en beleving'○ Uitbreiding Cothen, jonge gezinnen○ Oecumene, andere 'gebruiken'○ Beleid 'Behoud van Vierplekken'○ Dorpskerkenbeweging○ Gebiedsontwikkeling tuintjes	<ul style="list-style-type: none">▪ Veeleisende PKN-regelgeving▪ Teruglopende betrokkenheid bij kerk (met name jongere generaties)▪ Ondersteuning/organisatie in de toekomst
Sterk ++	Zwak -/-
<ul style="list-style-type: none">➤ Goed onderhouden kerkgebouw➤ Goed verhuurbaar gebouw➤ Eigen prachtige pastorie➤ Website, livestream➤ Actieve en betrokken leden➤ Eigen predikant➤ Financieel gezond➤ Omzien naar elkaar, saamhorigheid➤ Open naar het dorp➤ Sfeer van mouwen opstropen➤ Reglementen op orde	<ul style="list-style-type: none">✓ Kleine gemeenschap✓ Weinig jeugd, vergrijzing✓ Actieve leden zijn oud✓ Veel mensen met deilverantwoordelijkheid✓ Bezetting kerkenraad✓ Systemen ledenadministratie✓ Gebrek aan jonge vrijwilligers voor bepaalde taken

Op basis van deze analyse kiest de kerkenraad de volgende vertrekpunten:

1. Onze dorpskerk blijft open (behoud van 'vierplek')
2. De gemeente blijft (financieel) zelfstandig met behoud van kerkgebouw en pastorie
3. We zoeken actief samenwerking met andere gemeenten

De kerkenraad wil allereerst op korte termijn het volgende scenario onderzoeken:

- Een samenwerkingsverband met PG Overlangbroek of PG Wijk bij Duurstede;
- Waarbij een predikant beroepen kan worden voor tenminste 0,7 FTE gedurende een periode van 8 jaar;
- En de pastorie in Cothen als predikantswoning kan dienen.

Blijkt dit scenario op afzienbare termijn (1-2 jaar) niet haalbaar, dan zal de PG Cothen zelfstandig verdergaan op de huidige wijze (eigen predikant, kerkenraad op sterkte, financieel zelfstandig, eigen kerkgebouw en pastorie).

